

[Niels Anker Kofoed]

Jeg må sige til allersidst, at det er meget svært at skelne mellem, hvad der er krigsmateriel, og hvad der ikke er krigsmateriel. Radarkommunikation anvendes i dag civilt og militært. Firehjulstrækkere, som forskellige kører i af prestigehensyn, anvendes også til krig og til civile formål. Og hvad med de udmærkede støvler? De anvendes både til krigsformål og til civile formål. For slet ikke at tale om fødevarer, fødevarer er vel den vigtigste ingrediens i al krigsførelse, men det er en helt anden historie.

Vi kan anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Jane Oksen (FP):

I forhold til tidligere forslag er der sket en lempelse i dette forslag, som Fremskridtspartiet selvfølgelig kan støtte.

Jeg tænker på, at i virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, må der nu komme udlændinge ind i bestyrelsen, dog således at de højst må udgøre 20 pct. af medlemmerne, altså sådan at de på ingen måde får direkte indflydelse i bestyrelsen, men det er dog en lempelse. Ligeså skal virksomheder, der fremstiller krigsmateriel, stadig være danskejede, og mindst 60 pct. af selskabskapitalen skal være danskejet. Det er for så vidt en lempelse, men alligevel er vi stadig kritiske over for forslaget, specielt bestemmelsen i § 15 om, at man kan nægte at tage arbejde i en virksomhed, der fremstiller krigsmateriel. Vi har ikke noget imod, at folk nægter det, men vi har noget imod, at de i så fald kan modtage bistandshjælp eller understøttelse.

Vi mener, at folk må påtage sig det arbejde, der er, og vi har her i Danmark et forsvar, som vi i Folketinget har tilsluttet os; derfor må det også være alle danskere's pligt at medvirke til at fremstille det materiel, der skal bruges til krigsførelse. Hvis vi skal se objektivt på det, kan vi i et lille land som Danmark ikke forhindre, at der føres krig, og vi har også pligt til at forsvare os; derfor mener jeg, vi bør medvirke til at fremstille krigsmateriel.

Når det gælder om at producere krigsmateriel, er vi jo ikke verdens dygtigste, og derfor mener jeg, at udenlandsk indflydelse i disse virksomheder ikke gør spor.

Jeg synes, at bestemmelserne i nogle af paragrafferne, specielt §§ 11, 12 og 13, er ret så – hvad skal man kalde det – direkte statskontrollerende for en virksomhed, og virksomhederne

skal oven i købet give penge for at finde sig i den fuldstændige statskontrol med disse virksomheder, som man forlanger.

Ligeså når det gælder virksomhedernes adgang til at optage lån i udlandet. Her mener vi også, man er ret så restriktiv, idet virksomhederne gerne må optage lån med tilladelse fra Justitsministeriet, men kun hvis der ikke bliver direkte indflydelse.

Kort sagt mener vi, at vi i forvejen i Danmark har mange udenlandskejede virksomheder, og om de fremstiller det ene eller det andet materiel, vil vi se stort på. Det drejer sig om at holde gang i produktionen. Om vi får krig eller ej, er jo en helt anden diskussion, som ikke kommer produktionen af dette krigsmateriel ved.

Kirsten Lee (RV):

Hr. Ole Espersen siger lidt hånligt, at Det Radikale Venstre har fået lov til at fremsætte dette forslag om krigsmateriel, og vi så da gerne, at lovforslaget om våbentransporter også var fremsat. Men vi erkender åbent, at der er uenighed om dette her blandt de tre regeringspartier, sådan er det, når tre partier danner regering.

Der er også forslag, som Det Radikale Venstre vil og kan forhindre bliver fremsat fra de øvrige to regeringspartiers side.

For os er det langt vigtigere, at de tre regeringspartier er enige om de ca. 20–25 lovforslag, som justitsministeren har meldt vil blive fremsat på det retspolitiske område.

Uenighed er nu engang det politiske livs vilkår, men vi ønsker ikke at lade os handlingslamme af den grund.

Hr. Leif Hermann annoncerer, at han vil vende tilbage til lovforslaget om våbentransporter. Vi kan meddele allerede nu, at vi fortsat arbejder loyalt i regeringssamarbejdet, og jeg mener faktisk, at Danmark for øjeblikket har mere presserende problemer at løse end det med våbentransporter.

Det lovforslag, der er fremsat her, er ændret noget i forhold til det, der var til behandling i forrige samling. Der er indført lidt lempeligere regler for selskabskapitalen. Det Radikale Venstre mener ikke, at disse ændringer repræsenterer nogen mulighed for misbrug, og vi kalder dem heller ikke vidtgående.

Det er fortsat sådan, at udenlandske interesser ikke kan have bestemmende indflydelse, og